

รายงาน

ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BEST PRACTICE)

วิชา ประวัติศาสตร์

เรื่อง การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก ACTIVE LEARNING
5 STEPS บูรณาการสื่อเทคโนโลยี เรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม

“รักษ์ตากอย่างสร้างสรรค์”

วิชา พวพระศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4

นางอุไรพร ศิลาอ่อน

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพวพระวิทยาคม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานถึง ความเป็นมา วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน บทเรียนที่ได้ที่ได้รับ (Lesson Learned) ปัจจัยความสำเร็จ และการเผยแพร่ การจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อดิจิทัล เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม รายวิชา พบพระศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครูผู้สอน ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้เรียน ทั้งนี้มีเป้าหมายผู้เรียนให้เรียนดี มีความสุข มีความภูมิใจในความเป็นคนไทย รักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น มีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนพบพระวิทยาคม

ผู้จัดทำหวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในชั้นเรียนด้วยการลงมือปฏิบัติ ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถเผยแพร่ความรู้สู่สังคมผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ขอขอบคุณ หน่วยงานต้นสังกัด ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ฝ่ายบริหาร คุณครู นักเรียนและ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนโรงเรียนพบพระวิทยาคมทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษาให้งานสำเร็จลุล่วง

นางอุไรพร ศิลาอ่อน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
ข้อมูลผลงาน	2
ความเป็นมาและความสำคัญ	2
วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	6
ขั้นตอนการดำเนินงาน	6
ผลการดำเนินงาน	9
ประโยชน์ที่ได้รับ	10
ปัจจัยความสำเร็จ	12
บทเรียนที่ได้รับ	13
การเผยแพร่	15
บรรณานุกรม	17
ภาคผนวก	

แบบรายงานผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงรุก Active Learning5 STEPs โดยใช้สื่อดิจิทัล

เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4

ผู้เสนอผลงาน นางอุไรพร ศิลาอ่อน

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน โรงเรียน พบพระวิทยาคม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

เด็กและเยาวชนเป็นอนาคตที่สำคัญของชาติการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นการลงทุนทางสังคมที่คุ้มค่าที่สุด ดังนั้นการพัฒนาเด็กและเยาวชนจึงได้รับความสำคัญอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ที่มุ่งการดูแลสุขภาพและการศึกษาเป็นหลักจนทำให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่มีศักยภาพทั้งทางร่างกายและสติปัญญา เป็นกำลังคนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้สังคมไทยในอดีตเป็นสังคมแห่งการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นสังคมแห่งความสุขและสงบ จนเป็นที่กล่าวถึงกันอย่างแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ ด้วยคุณลักษณะเช่นนี้ถือเป็นจุดเด่นของสังคมไทยที่คนไทยภูมิใจ แต่ในสังคมปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ มีผลกระทบอย่างสูงต่อเด็กและเยาวชน ในการรับค่านิยมตะวันตกมาปฏิบัติ โดยเด็กและเยาวชนหลงลืมวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยหลายอย่างรวมถึง มิได้นำหลักธรรมทางศาสนามาประยุกต์ใช้ควบคู่กันไป ส่งผลให้สังคมไทยในปัจจุบันมีความเจริญทางด้านวัตถุสูงแต่ความเจริญทางด้านจิตใจต่ำลง เอกลักษณ์ทางสังคมบางอย่างกำลังสูญหายไปที่ปรากฏอย่างเด่นชัด ประการหนึ่งก็คือความมีน้ำใจ ความสามัคคี สังเกตได้จากสภาพสังคมที่เกิดความเปลี่ยนแปลงจากสังคมที่พึ่งพาอาศัยกันด้วยความมีน้ำใจ คิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนได้กลายเป็นสังคมที่ทำการแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์และความสุขส่วนตนเป็นสำคัญ ดังนั้นการนำวิชาประวัติศาสตร์ หรือประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเข้ามาสอน จะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้คนเห็นรากเหง้าของตนเอง เกิดสำนึกความเห็นคุณค่า ความภูมิใจ และศักดิ์ศรีของสิ่งที่ตนเองมีอยู่ที่เป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษในท้องถิ่น ความภาคภูมิใจนี้ทำให้คนเรามีความเชื่อมั่นในตัวเองว่ามีของคืออยู่ ยิ่งในยุคปัจจุบันที่เป็นยุคโลกไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสารท่วมท้น โอกาสได้อ่านได้ฟังเรื่องราวประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งทำให้โอกาสที่คนไทยเอามาใช้ในบ้านเรายังมีมากขึ้นจนหลงลืมวัฒนธรรมไทยที่ดีงามไป และยิ่งไปกว่านั้นการสืบค้นรากเหง้าของตนเองยังนำมาซึ่งความรู้ว่าเรามีของดีอะไรที่สามารถนำมาสร้างคุณค่า และมูลค่าได้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจึงเป็นอีกหนึ่งวิชาที่มีความสำคัญสำหรับเยาวชนในปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้อาษาประวัติศาสตร์อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้พัฒนาการของเรื่องราวในอดีตชาติไทย เป็นบทเรียนสอนให้เข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและไม่ให้เกิดซ้ำรอยอีก สร้างให้เกิดความตระหนักรู้ เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาอารยธรรมที่บรรพชนได้สั่งสม สืบ

ทอดกันมาตามแนวพระราชเสาวนีย์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีดังนี้ "...ประเทศไทยบรรพบุรุษไทยของเราสละชีวิตมาเพื่อปกป้องผืนแผ่นดินมาด้วยเลือดเนื้อ ด้วยชีวิต แต่เสียตายตอนนี้ ท่านนายกฯ เขาไม่ให้เรียนประวัติศาสตร์แล้วนะ ฉันก็ไม่เข้าใจ เพราะตอนที่ฉันเรียนอยู่ที่ สวิตเซอร์แลนด์ ไม่มีประวัติศาสตร์อะไรเท่าไรแต่เราต้องเรียนประวัติศาสตร์ของสวิตฯ แต่เมืองไทยนี้ บรรพบุรุษเลือดทาแผ่นดินกว่าจะมาถึงที่ให้เราอยู่ นั่งอยู่กันสบาย มีประเทศชาติ เรากลับไม่ให้เรียนประวัติศาสตร์ ไม่รู้ใครมาจากไหน เป็นความคิดที่แปลกประหลาด อย่างที่อเมริกาถามไปเขาก็สอนประวัติศาสตร์ สอนประวัติศาสตร์บ้านเมืองของเขาที่ไหน ประเทศไทยเขาก็สอน แต่ประเทศไทยไม่มีไม่ทราบ ว่าแผ่นดินนี้มีนรอตมาอยู่บนนี้ได้อะไรหรือว่าอย่างไรกัน อันนี้น่าตกใจ..." นอกจากนั้นยังมีนโยบายให้ ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560–2579) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ใน รัฐธรรมนูญ โดยมียุทธศาสตร์ด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ 6 ด้าน คือ 1) ความมั่นคง 2) การสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน 3) การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ 4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลด ความเหลื่อมล้ำทางสังคม 5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การจัดการเรียนรู้บูรณาการ ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนทั้งสิ้นนอกจากจะได้รับความรู้ในด้าน ของเนื้อหาวิชาที่เรียนแล้วยังทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีซึ่งเป็นหนึ่งในสมรรถนะที่สำคัญ ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพราะการจัดการศึกษาต้องยึดหลัก ว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยเน้นด้านความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ ในเรื่อง สารความรู้ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษา เพื่อพัฒนาด้าน ความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด ลงมือทำ ได้มีส่วน ร่วมกับกิจกรรมต่างๆ เชื่อมโยงความรู้ ทักษะและเจตคติ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียนรู้และสามารถ สร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นได้ด้วยตัวเอง เพื่อสร้างนิสัยให้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งหนึ่งในรูปแบบการสอน แบบ Active Learning ที่น่าสนใจ คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่ เทคโนโลยีช่วยให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้ดี ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ สร้างทั้งความสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนเกิดทักษะโดยใช้การกระบวนการคิด วิเคราะห์ วางแผน การทำงาน ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม การสร้างชิ้นงาน การมีคุณธรรม จริยธรรมในการ ทำงานร่วมกัน มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ตลอดจนการใช้สื่อเทคโนโลยี จากระบบคลังสื่อ OBEC Content Center อบรมครูโรงเรียนพบพระวิทยาคม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครู หนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจคือ แบบ 5 steps (Five Steps for Student Development) การจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ยังเป็นแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 1-2)

โรงเรียนพบพระวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการบรรจุหลักสูตรท้องถิ่นเป็นวิชาเพิ่มเติม คือวิชาพบพระศึกษา เข้าไปเป็นหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนด้วย ดังคำกล่าวของดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร ว่า "ประวัติศาสตร์ วิชาสร้างนักคิดและปัญญาชน"* จึงมีการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นในอดีตบนพื้นฐานของการวิพากษ์ วิเคราะห์หลักฐานเอกสารต่างๆ โดยใช้วิธีการสืบค้นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนซึ่งก็คือเด็กและเยาวชนของชาติ "ศึกษาอดีตเพื่อรู้ปัจจุบัน เข้าใจปัจจุบันเพื่อทำให้อนาคตดีขึ้น รวมถึงตระหนักและเห็นค่าในความเป็นไทย เข้าใจวัฒนธรรมของตนและสังคมอื่นๆ มีน้ำใจ เสียสละ สามัคคีเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เกิดความตระหนักที่จะร่วมกันปกป้องรักษาชาติและความเป็นไทยสืบต่อไป นอกจากนั้นยัง ส่งเสริมให้ครู ได้มีเทคนิควิธีการสอนแบบ Active Learning รูปแบบต่างๆแล้ว ยังได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาการ จัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการ หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เป็นกรอบแนวคิดโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำมาใช้บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงระบบ (System Approach) เป็นองค์ประกอบ ได้แก่ Inputs, Processes, Outputs, Outcomes และ Impacts เชื่อมโยงให้เห็นแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้ ปัจจัยนำเข้า หรือ Inputs “สองเงื่อนไข” ความรู้ และ คุณธรรม เป็นปัจจัยนำเข้าประกอบด้วย สติ และ ปัญญา หมายถึง รู้ต้นรู้ตัวตลอดเวลา และนำเอาประสบการณ์ที่มีมาแก้ปัญหาต่าง ๆ คุณธรรม เป็น “ปัจจัยพอเพียง” ประกอบไปด้วยความซื่อสัตย์ อุดม ขยัน และ แบ่งปัน เป็นความดีตามมุมมองของศาสนาเป็นคุณธรรมประจำใจในด้านของปัจจัยพอเพียง โดยสรุป Input ที่ดีต้องเกิดจากการรวมกันของความรู้ และคุณธรรม ทั้งเก่งทั้งดี ถึงจะเป็นปัจจัยนำเข้าที่จะเอาไปใช้ใน ชีวิตจริง ๆ ได้สำเร็จ กระบวนการ หรือ Processes “สามห่วง” (ตามหลังสองเงื่อนไข) ตรงกลางของสามห่วงนี้คือ “ทางสายกลาง” ประกอบไปด้วย ภูมิคุ้มกัน ความพอประมาณ และ ความมีเหตุผล ภูมิคุ้มกัน หมายถึง กระบวนการทำงานต่าง ๆ ในวิถีชีวิตต้องพึ่งตนเองได้ ภูมิคุ้มกันจะมีได้ก็ต้องมาจากความรู้ ประสบการณ์ความชำนาญ ในเรื่องนั้น ๆ ความพอประมาณ หมายถึง กระบวนการทำงานที่ทำอะไรแต่พอดี ตั้งเป้าหมายที่สมจริง และเป็นไปได้ ความมีเหตุผล กระบวนการทำงานต่าง ๆ ที่ต้องมองเห็น รู้สาเหตุ รู้ผลที่จะตามมา คลุมได้ถึง 4 ด้าน คือ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านจิตใจ มิติด้านสังคม และมิติด้านวัฒนธรรม ซึ่งมิติทั้ง 4 ด้านของเศรษฐกิจ

พอเพียงได้สะท้อนให้เห็นว่า เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ส่งผลดีต่อแค่ด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังส่งผลดีต่อด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยให้คนในประเทศอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตามวิถีชีวิต ที่ไม่พึ่งพา และอยู่บนพื้นฐานของความพอดี นอกจากนี้ โรงเรียนพหุพระวิทยาคม ยังเป็นโรงเรียนชายแดนที่มีความเป็นพหุสังคม มีนักเรียนที่มาจากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ มาเรียนรวมกัน อาทิเช่น ชาวไทยภาคกลาง ชาวไทยเหนือ พม่า ไทยใหญ่ อาข่า ลาหู่ ลีซู ม้ง กะเหรี่ยง เมี่ยน จีนฮ่อ เป็นต้น ปัญหาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาแบบ พหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กชนเผ่าพื้นที่ยาวขอบคือความแตกต่างในด้าน สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ ความเท่าเทียมกันในด้านการรับรู้ ทำให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาเช่นปัญหา การขาดเรียน ปัญหาด้านพฤติกรรม ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาการสู้รบชายแดน ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียน ติด 0 ร มส และออกกลางคันสูง

ผู้สอนได้วิเคราะห์ปัญหาจากการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพหุพระศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 พบว่ามีปัญหาหลัก ๆ 2 ด้านใหญ่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนในห้อง ดังนี้ คือ ด้านครูผู้สอน และด้านผู้เรียน ด้านผู้สอนเน้นการสอนแบบยืบบรรยายขาดเทคนิควิธีการสอนทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจในยุคปัจจุบัน กิจกรรมในชั้นเรียนไม่หลากหลาย ด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน เนื่องจากผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจและไม่อยากเรียน รวมทั้ง จากการทดสอบก่อนเรียนปรากฏว่านักเรียนจำนวน 39 คน มีคะแนนทดสอบก่อนเรียนของผู้เรียนต่ำกว่าระดับดี ผู้เรียนมีความรู้ ความจำ การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำไปใช้ การขยายผลสู่สังคมมีน้อย จากปัญหานี้ผู้สอนได้มีการวิเคราะห์ และ เสนอปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในการประชุมครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และการประชุมกลุ่ม วิชาชีพ PLC เพื่อนร่วมงานในโรงเรียน เพื่อเสนอปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน พบว่า ครูต้องเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งแบบงานเดี่ยวและกระบวนการกลุ่ม โดยครูผู้สอนควรมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี เข้ามาช่วยให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ สร้างทั้งความสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนเกิดทักษะโดยใช้การกระบวนการคิด วิเคราะห์ วางแผน การทำงาน มีความตื่นตัว สนุกสนานในเรียน การสร้างชิ้นงาน การมีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงานร่วมกัน มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ รวมทั้งครูต้องคิดพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับโอกาสด้านการเรียนอย่างเสมอภาค ทุกที่ทุกเวลา มีความหลากหลาย คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน โดยขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรต่างๆในชุมชน เข้ามาประเมินติดตามผลการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้ มีโอกาสทางการศึกษาอย่างทัดเทียมกัน และสามารถเรียนได้ไม่จำกัด สถานที่ เวลา สามารถตั้งคำถาม แสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้ เรียนรู้เพื่อสื่อสาร และตอบแทนสังคม อย่างสร้างสรรค์ มีคุณธรรมสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สนองนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดีและมี

ความสุข” ดังนั้นวิชาพบพระศึกษา เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 จึงเป็นอีกหนึ่งวิชาของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของอำเภอบพพระที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนดังกล่าวข้างต้น

2. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1) จุดประสงค์

1. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 วิชาพบพระศึกษา เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม (K)
2. นักเรียนสามารถเผาข้าวหลามด้วยรูปแบบต่างๆและเผยแพร่ความรู้เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลามผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆได้อย่างเหมาะสม (P)
3. นักเรียนเห็นคุณค่าของประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลามภูมิใจในความเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย (A)

2.2) เป้าหมายของการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนพบพระวิทยาคม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 39 คน ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนพบพระวิทยาคม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 39 คน ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม สามารถเผาข้าวหลามและเผยแพร่ความรู้เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลามผ่านสื่อดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

เชิงคุณภาพ

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนพบพระวิทยาคม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 39 คนเห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs โดยใช้สื่อดิจิทัล เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม เห็นคุณค่าของประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม ภูมิใจในความเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย

3. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

Step 1 ขั้นการออกแบบ

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาในชั้นเรียนตั้งคำถามจะแก้ปัญหาอย่างไรเพื่อหาแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs การใช้สื่อดิจิทัลต่างๆ เลือกใช้สื่อที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่ายเพื่อแก้ปัญหาชั้นเรียน

Step2 ขั้นการปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ประเพณีเดือนสี่เจ้าข้าหลวง โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยีจากคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลพร้อมเครื่องมือการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน

ขั้นที่ 4 ให้ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) หลังจากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อ นวัตกรรมอย่างหลากหลาย ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งออกแบบ สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือวัดผลทั้งแบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ให้ครอบคลุมทุกด้าน

Step3 ขั้นสรุป ปรับปรุงแก้ไข นำไปใช้จริง

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้จริง จากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาและการทดสอบก่อนเรียน เรื่อง เดือนสี่เจ้าข้าหลวง พบว่า นักเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการวางแผน ออกแบบการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ผู้สอนเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี จะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนดี มีความสุข ในทุก ๆ ด้าน ทั้ง 3 ด้านได้แก่

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) – K ได้แก่ การจดจำได้ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การคิดวิเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การประเมินความรู้ในรายวิชาพบพระศึกษา เป็นการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ทั้งเนื้อหาด้านทฤษฎี ความรู้ในเนื้อหาสาระนี้สามารถประเมินโดยใช้แบบทดสอบ และแบบสังเกตพฤติกรรม

2. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) – P ได้แก่ การรับรู้ การเลียนแบบ การปฏิบัติได้เอง การเกิดความชำนาญ และการต่อยอด การประเมินทักษะที่สำคัญของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

3. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) – A ได้แก่ การรับทราบ การมีส่วนร่วม การเกิดค่านิยม การเกิดศรัทธา และการสร้างนิสัยเป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนทั้งหมด ตลอดจนการทำงานร่วมกันและคุณลักษณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถประเมินด้วยวิธีการสังเกต ได้อย่างชัดเจน หลังจากทดสอบใช้จนสามารถแก้ไข ปัญหาในชั้นเรียนได้ มีการเผยแพร่ความรู้สู่สังคม

3.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs โดยใช้สื่อดิจิทัล สำหรับการสอนนักเรียนชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 เรื่องประเพณีเดือนสี่เจ้าข้าหลวง มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1) ขั้นตั้งคำถาม (Learning to Question)

1. ครูเปิดเพลง “เราคือไทย” ให้นักเรียนฟัง
2. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับบทเพลงที่เปิดให้นักเรียนฟัง

3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ

<https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe>

2) ขั้น สืบค้นความรู้ (Learning to Search)

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-7 คน

5. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม จาก Google หรือแพลตฟอร์มอื่นๆ (30 นาที)

- การทำข้าวหลาม และ Google
- ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม
- อาหารสำคัญในเทศกาลเดือนสี่ข้าวหลาม
- วัสดุอุปกรณ์ในการทำข้าวหลาม
- วิธีการทำข้าวหลาม

3) ขั้นสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct)

6. ครูเปิดเว็บ <https://contentcenter.obec.go.th/> ให้นักเรียนดูตัวอย่างการรูปแบบการสร้างสรรค์ชิ้นงานในการสร้างองค์ความรู้ เช่น

- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/template/120316>
- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/template/110002>
- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/images/127808>

7. ครูแจกกระดาษ ปากกา ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม สร้างองค์ความรู้ร่วมกัน นำข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาสรุปเป็นองค์ความรู้ในกระดาษที่ครูแจกให้

8. นักเรียนแต่ละคนสร้างองค์ความรู้ รูปแบบต่างๆที่สนใจ เช่น แผนผังความคิด หรือสร้าง infographic ใน Canva เป็นต้น

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนกันเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการทำข้าวหลามมาปฏิบัติในการเรียนครั้งต่อไป หรือนัดหมายเผาข้าวหลามที่บ้านช่วงวันหยุด โดยมีครูหรือผู้ปกครองให้การช่วยเหลือดูแล

10. แต่ละกลุ่มจัดทำคลิปวิดีโอ ตั้งแต่เริ่มกระบวนการจนจบกระบวนการเผาข้าวหลาม

4) ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Learning to Communicate)) (ชั่วโมงที่ 2)

11. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนองานหน้าชั้น ในรูปแบบสื่อนัลิตมีเดีย

12. ครูแจกดาวให้นักเรียนคนละ 1 ดวงเพื่อเอาไปติดให้กลุ่มที่นักเรียนชื่นชอบในการสร้างองค์ความรู้และนำเสนองานได้ดีที่สุด

13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ครูกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ดีและให้กำลังใจนักเรียนที่ยังทำงานได้ไม่เต็มที่

13. ทำแบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ ใน <https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe> โดยให้นักเรียนสแกน QR code หรือส่งลิงค์ในกลุ่มห้อง Line หรือเข้ารหัสห้องสอบ

5) ขั้นตอนแทนสังคม (Learning to Serve)

13. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิด เรื่อง เคล็ดลับการทำข้าวหลามให้อร่อยและการหาวิธีเพิ่มมูลค่าข้าวหลามพบพระและการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปรู้จักข้าวหลามพบพระในสื่อออนไลน์ต่างๆ

14. นักเรียนทำการบ้าน นำเสนอแนวทางการสร้างผลงานด้วย infographic โบว์ชาร์ว ผ่านสื่อต่างๆ ทั้ง เสียงตามสายของโรงเรียน Canva Line Facebook IG เพจต่าง ๆ เป็นต้น

15. นักเรียน ถอดบทเรียนเรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม และเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เพราะตระหนักและเห็นคุณค่าของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม

3.3 ผลการดำเนินงาน

จากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps โดยใช้สื่อดิจิทัล เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ เข้าใจ สนใจ กระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีการวางแผน การลงมือปฏิบัติการทำงานร่วมกันเป็นทีม การสรุปบทเรียน การสร้างงานที่สร้างความภูมิใจให้กับตนเอง การมีภาวะผู้นำ ผู้ตาม ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีสมรรถนะสำคัญทั้งการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และสามารถใช้เทคโนโลยีได้หลายช่องทาง มีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ลดอัตราการติดยาเสพติด 0 ร มส และการออกกลางคัน รวมทั้งมีความตระหนักและภาคภูมิใจในประเพณีท้องถิ่นพบพระ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาพบพระศึกษา สามารถสร้างองค์ความรู้ที่ยั่งยืน ทั้งต่อตนเองและสังคม ตอบแทนสังคม โดยการบอกต่อ สร้างสรรค์ผลงาน เผยแพร่ความรู้ที่มีผ่านช่องทางสื่อด้วย infographic โบว์ชาร์ว ผ่านสื่อต่างๆ ทั้ง เสียงตามสายของโรงเรียน Canva Line Facebook IG ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองได้เปิดมุมมองให้ก้าวตามความเปลี่ยนแปลงของโลก มีการวางแผนเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้หลากหลายโดยเข้าไปดูตัวอย่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน การนำเสนอ งานใน ใบงาน ใบความรู้ คลังข้อสอบ จากคลังสื่อ Obec Content Center ของเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยกันจากหลายจังหวัด ทั่วประเทศ ทำให้ได้แนวคิดที่กว้างขวางมากขึ้นในการสอนเชิงรุก ส่วนผู้เรียนมีความสุขในการเรียนมากขึ้นกว่าการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย หรือการไม่ใช้สื่อประกอบการสอน เกิดความร่วมมือของของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สนองนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ “ให้เรียนดี มีความสุข” อย่างแท้จริง

4. ผลการดำเนินงาน

4.1 ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

จากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps โดยใช้สื่อดิจิทัล เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม รายวิชาพบพระศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ เข้าใจ สนใจ กระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสรุปบทเรียน การสร้างงานที่สร้างความภูมิใจให้กับตนเอง การมีภาวะผู้นำ ผู้ตาม ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีสมรรถนะสำคัญ ทั้งการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และสามารถใช้เทคโนโลยีได้หลายช่องทาง มีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ลดอัตราการติด 0 ร มส และการออกกลางคัน รวมทั้งมีความตระหนักและภาคภูมิใจในประเพณีท้องถิ่นพบพระ มีเจตคติที่ดีต่อ วิชาพบพระศึกษา สามารถสร้างองค์ความรู้ที่ยั่งยืน ทั้งต่อตนเองและสังคม ตอบแทนสังคม โดยการบอกต่อ สร้างสรรค์ผลงาน เผยแพร่ความรู้ที่มีผ่านช่องทางสื่อด้วย infographic โบว์ชัวร์ ผ่านสื่อต่างๆ ทั้ง เสียงตามสาย ของโรงเรียน Canva Line Facebook IG ยูทูป บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ

4.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี ทำให้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนการสอนมากขึ้น เช่น การค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง การลงมือปฏิบัติกิจกรรม การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในขั้นสรุปผล และการแสดงผลงานที่สร้างความภูมิใจให้กับผู้เรียน ด้านผู้สอนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูในโรงเรียน (PLC) และยังได้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนในห้องเรียนถึงปัญหาหรือข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป โดยได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายบริหาร คณะครู นักเรียน โรงเรียนพบพระวิทยาคม กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน องค์กรต่างๆในชุมชน ต่างให้การส่งเสริมสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

4.3.1 ประโยชน์ที่เกิดกับโรงเรียน

1) โรงเรียนมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพมีโครงการทาง วิชาการที่มุ่งเน้นให้ลดอัตราการติด 0 ร มส และการออกกลางคันของผู้เรียนให้มีจำนวนลดลง ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีผลการทดสอบสูงขึ้น

2) โรงเรียนมีโครงการส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนเรียนดีมีความสุข มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โดยสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอนจำนวนผู้เรียนที่เข้ามาเรียนต่อเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงมี

การกำกับติดตาม นิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน เกิดความรัก สามัคคีของบุคลากรในโรงเรียน

3) เกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานต่างๆทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างดี ในการขับเคลื่อนพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ คู่คุณธรรม เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

4) โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการให้บริการด้านความรู้ทางวิชาการ เป็นที่ยอมรับของชุมชน

4.3.2 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับครู

1) ครูได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเอง ด้วยโครงการอบรมเพิ่มเติมความรู้บ่อยๆ จากการออกแบบการสอน และการออกแบบสื่อการสอนทางด้านวิชาการและเทคโนโลยี ทำให้ผู้สอนได้พัฒนาตนเอง ในด้านความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีมาเป็นสื่อการเรียนรู้ในการศึกษา เทคนิคการสอนแบบเชิงรุก การสร้างสื่อ และการเขียนแผนการสอนอย่างครอบคลุมทุกด้าน และยังสามารถต่อยอดไปออกแบบสื่อเทคโนโลยีให้กับเรื่องอื่น ๆ ของวิชาอื่นๆได้อีกด้วยทำให้การพัฒนาโรงเรียนขับเคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว มีทิศทาง เป้าหมายชัดเจน ยิ่งขึ้น

2) ผู้สอนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูในโรงเรียน เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อสำรวจปัญหา การแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ ทั้งในกลุ่มสาระเดียวกัน ฝ่ายเดียวกัน และโรงเรียนเดียวกัน ปัญหาจึงถูกแก้ไขอย่างเป็นระบบ สำเร็จลุล่วง

3) มีการกำกับติดตาม นิเทศ การสอน ทำให้ผู้สอน รู้ว่าจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ต้องปรับปรุงพัฒนาต่อไป สร้างความมั่นใจให้กับผู้สอน เกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน

4) ผู้สอนได้มีนวัตกรรม ผลงาน ที่เด่นชัด เป็นรูปธรรม ได้รับการยอมรับ ตลอดจนส่งผลงานเข้าร่วมประกวดแข่งขัน หรือทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะต่อไปในอนาคต

4.3.3 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

1) ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 80 การสอบ O-Net สูงขึ้น อัตราการติด 0 ร.มส. การออกกลางคัน ลดลง

2) ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองมีความรู้เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม ร้อยละ 80 สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสรุปบทเรียน การสร้างงานที่สร้างความภูมิใจให้กับตนเอง ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีสมรรถนะสำคัญทั้งการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และสามารถใช้เทคโนโลยีได้หลายช่องทาง มีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบสามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหรือสื่อหลากหลายที่ตรวจสอบได้ รู้วิธีการค้นคว้าหาความรู้จากสื่อต่างๆและรู้จักเลือกใช้สื่ออย่างถูกต้องเหมาะสม

3) ผู้เรียนมีตระหนักและเห็นคุณค่าของประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้คู่คุณธรรม “เรียนดี มีสุข” มีความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง มีสมรรถนะสำคัญ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีทักษะชีวิต รับผิดชอบต่อผู้นำ ผู้ตาม มีมารยาทดีต่อตนเอง คณะครู และบุคคลทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก

4) ผู้เรียนกล้าแสดงออก และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลามเผยแพร่ในสถานศึกษาและชุมชนภายนอกได้อย่างมั่นใจ

5) ผู้เรียนมีความตระหนักและภาคภูมิใจในประเพณีท้องถิ่นพบพระ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาพบพระศึกษา สามารถสร้างองค์ความรู้ที่ยั่งยืน ทั้งต่อตนเองและสังคม ตอบแทนสังคม โดยการบอกต่อ สร้างสรรค์ผลงานเผยแพร่ความรู้ที่มีผ่านช่องทางสื่อด้วย infographic โบว์ชาร์ ผ่านสื่อต่างๆ Canva Line Facebook IG ยูทูบ

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps โดยใช้สื่อดิจิทัล เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 ได้รับการสนับสนุน และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก ได้แก่

1) หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก จัตุวิทยากร มาอบรมเรื่องการเรียนรู้จากระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center และการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าได้แนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

2) ผู้ปกครองและหน่วยงานต่างๆของชุมชน ในอำเภอพบพระ เช่น ปกครองอำเภอพบพระ สถานีตำรวจภูธรพบพระ เกษตรอำเภอพบพระ วัดต่างๆ ชมรมศิษย์เก่าโรงเรียนพบพระวิทยาคม ให้ความเอาใจใส่ ร่วมมือ ติดตามผู้เรียน และสนับสนุนการเรียนรู้ การทำกิจกรรม ของบุตรหลานสม่ำเสมอ มีการติดตามทั้งระบบดูแลนักเรียน การโทรศัพท์ในการติดต่อสื่อสาร การตั้งกรรมการชั้นเรียน การตั้งกลุ่มไลน์ผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการติดตามผลการเรียนของนักเรียนสม่ำเสมอ

3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ที่คอยให้คำแนะนำชี้แนะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ปัจจัยภายใน ได้แก่

1) ผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนพบพระวิทยาคมให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาระบบงาน มีผู้บริหารสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีโครงการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนหลายโครงการ มีคณะครู เข้ามาในเทศชั้นเรียน ทำให้ผู้สอน มั่นใจ เข้าใจและได้รับแรงบันดาลใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps ช่องทางในการใช้สื่อจากคลังสื่อ ร่วมถึงมีการปรึกษา ประชุมวางแผนการร่วมกิจกรรมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้จัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การแก้ปัญหาผู้เรียนได้ตรงจุด และขับเคลื่อนพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมที่ครูออกแบบ และทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ

3) เทคโนโลยีที่เหมาะสม โรงเรียนมีโครงการสนับสนุนจัดให้มีเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนใช้ได้ครอบคลุมทั้งโรงเรียน ส่งเสริมให้มีวิทยากรอบรมให้ครูมีความรู้เพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการและเทคโนโลยีสม่ำเสมอทุกปีเพื่อให้สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีรูปแบบต่างๆในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

4) ครูผู้สอน มีความพยายามและความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ รอบด้านและต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดการอบรมของสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาตาก การจัดการอบรมครูของโรงเรียนพบพระวิทยาคม ทั้งเข้ารับการอบรมในรูปแบบ Online และรูปแบบ On-site เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ สำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เรียนดี มีความสุข อย่างอย่างยั่งยืนและเต็มตามศักยภาพ

5) ความพร้อมของอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน โรงเรียนพบพระวิทยาคมให้การสนับสนุนการติดตั้งสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน ให้ครบทุกห้องเรียน ครอบคลุมพื้นที่โรงเรียนทุกด้าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

สรุปสิ่งที่เรียนรู้และการปรับปรุงให้ดีขึ้น

1) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 การทำข้าวหลาม การสร้างมูลค่าเพิ่มให้ข้าวหลาม การต่อยอดอาชีพในอนาคต การเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 80

2) ผู้เรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลินกับการออกแบบการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ได้ มีความสามารถในการแก้ปัญหา สื่อสารและ เชื่อมโยง ให้เหตุผลและมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น หรือต่อยอดการประกอบอาชีพต่อไป และมีความสามารถในการเลือกสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน และการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3) ผู้เรียนเกิดความตระหนักในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เห็นคุณค่าของท้องถิ่น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาพบพระศึกษา เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของการเรียน วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น รักความเป็นไทย ร่วมรักสามัคคีและปกป้อง 3 สถาบันหลักของไทยสืบไป

4) ผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเอง ยอมรับที่จะเรียนรู้เรื่องใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อใช้ในออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งมีหลายรูปแบบ การจะใช้รูปแบบใดผู้สอนต้องเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และผู้เรียน

5) เมื่อผู้สอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างชิ้นงานรูปแบบต่างๆอย่างสร้างสรรค์จะพบว่าผู้เรียนสามารถสร้างชิ้นงานได้อย่างสวยงาม น่าอ่าน ได้หลายรูปแบบ ได้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่เรื่องท้องถิ่นของเรา การสร้างอาชีพการสร้างรายได้ ในชุมชน และสนับสนุนกิจกรรมท้องถิ่น ของดีในท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การสรุปงานในรูปแบบของ Infographics แผนผังความคิด ฯลฯ เป็นต้น

6) ข้อเสนอแนะในการนำสื่อไปประยุกต์ใช้ : ครูผู้สอนจะต้องเลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและความชอบของนักเรียน ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ผู้สอนได้ใช้เกมเข้ามาช่วยสร้างความสนใจให้กับนักเรียนในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และท้าทายความรู้ของนักเรียนด้วยการแข่งขันตอบคำถามแบบเกม และทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ Google Quizzizz ช่วยสอน <https://quizzizz.com/> การเรียนแบบใช้กลุ่ม Line การใช้ You tube และ Canva ในการสร้างสรรค์ออกแบบชิ้นงาน

5.4 แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น :

1) ในการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นวิชาพบพระศึกษา ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์นักเรียนว่ามีความชอบในเรื่องใด แล้วนำสิ่งที่นักเรียนชอบมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วม มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวไปสู่ไกลตัว เรียนรู้เพื่อปรับใช้พัฒนาตนเองและมีจิตสำนึกรักและภูมิใจในท้องถิ่นตนเอง และหวงแหนวัฒนธรรมประเพณีไทย ที่แสดงออกถึงความเป็นชาติไทย

2) การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสถานศึกษา/หน่วยงาน โดยบุคลากรมีการอบรมพัฒนา ปรับเปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานเพิ่มมากขึ้น

3) มีแผนการหรือโครงการปฏิบัติงาน ที่เป็นระบบมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน มีการส่งเสริม สนับสนุน ส่งผลให้งานบรรลุผล สำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การพัฒนางานร่วมกัน ความจริงจังในการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม รับผิดชอบ ร่วมกันในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือร่วมใจ' การเอาใจใส่ เสียสละ การอุทิศตนของบุคลากรในองค์กร ส่งผลให้งานประสบผลสำเร็จได้ผลงานที่มีคุณภาพ

5) ครูผู้สอนทุกคนควรมุ่งหมายเดียวกันในการพัฒนาพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตามนโยบายการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน "เรียนดี มีความสุข" และเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา

6) ครูผู้สอนต้องเข้าใจ และยอมรับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยพยายามอบรมหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ๆ ในทุกๆช่องทางที่จะให้เท่าทันต่อโลกและการเปลี่ยนแปลง

7) ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารโรงเรียน ให้การส่งเสริมสนับสนุน มีเวทีที่ให้ครูและนักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์และเต็มตามศักยภาพ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณต่างๆในการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ ทางเทคโนโลยีให้รองรับต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง

5) หน่วยงานต้นสังกัด ทุกหน่วยงานในชุมชนมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน ประสานประโยชน์ ในการจัดการศึกษามีเวทีให้ครูและผู้เรียนได้แสดงความรู้ ความสามารถในการ เผยแพร่ความรู้ เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนบรรลุเป้าหมายเต็มตามศักยภาพ

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ

7.1 การเผยแพร่

- 1) เว็บไซต์ของโรงเรียนพพระวิทยาคมและเว็บไซต์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ตาก
- 2) ครูโรงเรียนพพระวิทยาคม ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม กลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning community : PLC)
- 3) ครูผู้สอนในโรงเรียนต่างๆที่มีบริบทใกล้เคียงกัน
- 4) <https://youtu.be/BKtPRCZLSco>

7.2 การได้รับการยอมรับและรางวัลที่ได้รับ

1. เป็นหลักสูตรที่ได้รับการยอมรับในโรงเรียนและท้องถิ่นว่าจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
2. ได้เข้าร่วมการแข่งขันเผาข้าวหลามในเทศกาลเดือนสี่ข้าวหลามจัดโดยหน่วยงาน
เทศบาลตำบลพพระ

8. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

2560.ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551(ฉบับปรับปรุง 2560).กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์. **การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน Technology for Instruction**.

สืบค้น 1 สิงหาคม 2566. จาก [_____. \(2544\). **แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ :](https://www.prc.ac.th/wp-content/uploads/2022/05/Tech-กรมวิชาการ. (2542). กระบวนการเรียนรู้ และยุทธศาสตร์การเรียนรู้. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมน
เนจเม้นท์ จำกัด.</p>
</div>
<div data-bbox=)

กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**.

กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์กรมศาสนา.

_____. (2542). แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. **พื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อ ประชาชน.**

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา

วิจารณ์ อรุณมานะกุล. อินเทอร์เน็ตและการศึกษาไทย. สืบค้น 1 สิงหาคม 2566. จาก

<http://pioneer.chula.ac.th/~awirote/ling/internetedu.htm>.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2555). **คู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน พระพุทธศาสนา
แห่งชาติ.

สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน. (2565). **หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการประกอบการขับเคลื่อน การ**

จัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะ อันพึง**

ประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

หน่วยศึกษานิเทศก์. (2562). **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active**

Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ.

อนุสร หงษ์ขุนทด. (2563). (ออนไลน์). **ความรู้ในวิธีการสอนผนวกเทคโนโลยี (Technological**

Pedagogical Knowledge: TPK). [สืบค้นวันที่ 3 กันยายน 2563]. จาก

<http://pitcforteach.blogspot.com/2015/03/tpack-model.html>.

อัษณเจริญทัศน์. **Intrend ให้แบบไม่ OUT กับ 5 รูปแบบการสอน Active Learning ที่ครูต้องใช้ในยุค**

นี้. สืบค้น 1 สิงหาคม 2566. จาก <https://www.aksorn.com/activelearning-5method>

เอกสารประกอบการนิเทศ : **การออกแบบหน่วย การเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่**

การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional

Learning Community : PLC), เอกสารวิชาการ ที่ 18/2563. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเขต 21.

ภาคผนวก ก

แผนการสอน

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs)

เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชา พบพระศึกษา	รหัสวิชา ส31202
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2567
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 เรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม		เวลา 2 คาบ/ ชั่วโมง
สอนวันที่ 26 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567		ผู้สอน นางอุไรพร ศิลาอ่อน

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและ
ธำรงความเป็นไทย

2. สาระสำคัญ

อำเภอพบพระเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดตาก ตั้งอยู่ทางซีกตะวันตกของจังหวัดตาก มีประวัติความเป็นมายาวนาน เดิมเป็นหมู่บ้านชายแดนของชาวปาเกญอ เป็นหมู่บ้านที่เป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำใต้ดิน เดิมชื่อเพอะพะ เพื่อความเป็นสิริมงคลจึงเปลี่ยนเป็น “พบพระ” เป็นอำเภอที่มีความเป็นพหุสังคม มีกลุ่มชาติพันธุ์ 13 ชนเผ่า มีวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกัน โดยมี 3 เสาหลักที่ยึดถือร่วมกัน คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตามปฏิทินจันทรคติไทย เดือน 4 มักเริ่มในเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคม มี 30 วัน คือ ตั้งแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 4 ถึงแรม 15 ค่ำ เดือน 4 เป็นประเพณีตานข้าวใหม่ ประชาชนในอำเภอพบพระ นิยมนำข้าวเปลือกข้าวสารใหม่มาเผาเป็น ข้าวหลาม ข้าวจี่ ข้าวต้ม ขนมจ็อก อาหาร น้ำตาล น้ำอ้อยไปทำบุญใส่บาตรที่วัด เป็นการบูชาพระรัตนตรัยและอุทิศส่วนกุศลให้บิดามารดาและพี่น้องที่ล่วงลับ

ข้าวหลาม เป็นขนมชนิดหนึ่งนิยมทำรับประทานกันในฤดูหนาว หรือเมื่อได้ข้าวใหม่ ใช้ไฟข้าวหลามหรือไม้ป้างเป็นกระบอกล่างข้าวหลาม ข้าวหลามแบบชาวบ้าน ใช้ข้าวสารเหนียวกับน้ำเปล่า และเกลือเท่านั้น สำหรับข้าวหลามที่ทำขายกันโดยทั่วไป จะใส่น้ำกะทิ และเติมถั่วดำ หรืองาขี้ม่อน การทำข้าวหลามตามประเพณีนิยมของชาวล้านนาจะเพื่อถวายพระในวันเพ็ญเดือนสี่ หรือประมาณเดือนมกราคม ซึ่งเป็นการทานร่วมกับการทานข้าวจี่ และข้าวล้นบาตร เดิมทีจะใช้กระบอกล่างในการหุงข้าวด้วย ข้าวที่ได้จะมีลักษณะเป็นทรงกระบอกล้อมรอบด้วยเยื่อไม้ทำให้เป็นรูปทรงสวยงาม แต่ในปัจจุบันนี้ นิยมนำมารับประทานเป็นขนมหวาน โดยมีส่วนผสมคือ ข้าวเหนียว กะทิ และบางตำราจะมีการใส่ถั่วดำด้วย

3. ผลการเรียนรู้

รู้ประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามและสามารถเผาข้าวหลามได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 วิชาพพระศึกษา เรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม (K)
2. นักเรียนสามารถเผาข้าวหลามด้วยรูปแบบต่างๆและเผยแพร่ความรู้เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆได้อย่างเหมาะสม (P)
3. นักเรียนเห็นคุณค่าของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามภูมิใจในความเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย (A)

4. สารการเรียนรู้

เนื้อหา/สาระ

1. ประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำข้าวหลาม
3. เครื่องปรุงและขั้นตอนวิธีการทำข้าวหลาม

ความรู้ (K)

1. ประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำข้าวหลาม
3. เครื่องปรุงและขั้นตอนวิธีการทำข้าวหลาม

ทักษะที่สำคัญ (P)

1. การอธิบาย
2. การคิด
3. การวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่น

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (เขียนให้สอดคล้องกับแผนนี้)

- ☒ ความสามารถในการสื่อสาร
- ☒ ความสามารถในการคิด
- ☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

☒ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. สนใจใฝ่รู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. ความมีวินัย
4. ความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

7. จุดเน้นสู่การพัฒนาผู้เรียน

ความสามารถและทักษะของผู้เรียนศตวรรษที่ 21 (3R 8C 2L)

- ☒ R1– Reading(อ่านออก) ☒ R2– (W)Riting (เขียนได้) ☐ R3 – (A)Rithmetics(คิดเลขเป็น)
- ☒ C1– Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา)
- ☒ C2– Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม)
- ☒ C3– Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)
- ☒ C4– Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ)
- ☒ C5– Communications, Information and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ)
- ☒ C6– Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
- ☒ C7– Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้)
- ☒ C8– Change (ทักษะการเปลี่ยนแปลง)
- ☒ L1– Learning (ทักษะการเรียนรู้) ☒ L2– Leadership (ทักษะความเป็นผู้นำ)

8. การบูรณาการหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ นักเรียนมีศักยภาพในการศึกษา เรื่องเดือนสี่จ้าวหลาม ได้อย่างเหมาะสมกับวัย และเวลา
2. ความมีเหตุผล นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์เมื่อพบคำถามเกี่ยวกับเรื่องเดือนสี่จ้าวหลาม ในรูปแบบต่าง ๆ
3. ความมีภูมิคุ้มกัน นักเรียนมีทักษะ และรู้จักวางแผนการศึกษาการเรียนรู้ตามเนื้อหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
4. เงื่อนไขความรู้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เดือนสี่จ้าวหลามของอำเภอพบพระ ที่ช่วย ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพบพระศึกษา
5. เงื่อนไขคุณธรรม นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และ กระตือรือร้นในการเรียน

9. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning (ใช้กระบวนการ 5 STEPs) และบูรณาการหลักคิดของหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

1) ขั้นตั้งคำถาม (Learning to Question)

1. ครูเปิดเพลง “เราคือไทย” ให้นักเรียนฟัง
2. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับบทเพลงที่เปิดให้นักเรียนฟัง
3. ครูแจ้งจุดประสงค์ การเรียนรู้ และทำแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ

<https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe>

2) ขั้นสืบค้นความรู้ (Learning to Search)

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-7 คน
5. โดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเรื่อง ประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม จาก Google หรือแพลตฟอร์มอื่นๆ (30 นาที)

- การทำข้าวหลาม และ Google
- ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม
- อาหารสำคัญในเทศกาลเดือนสี่จี่ข้าวหลาม
- วัสดุอุปกรณ์ในการทำข้าวหลาม
- วิธีการทำข้าวหลาม

3) ขั้นสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct) (ชั่วโมงที่ 1)

6. ครูเปิดเว็บ <https://contentcenter.obec.go.th/> ให้นักเรียนดูตัวอย่างการรูปแบบการสร้างสรรค์ชิ้นงานในการสร้างองค์ความรู้ เช่น

- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/template/120316>
- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/template/110002>
- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/images/127808>

7. ครูแจกกระดาษ ปากกา ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม สร้างองค์ความรู้ร่วมกัน นำข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาสรุปเป็นองค์ความรู้ในกระดาษที่ครูแจกให้

8. นักเรียนแต่ละคนสร้างองค์ความรู้ รูปแบบต่างๆ เช่น แผนผังความคิด หรือสร้าง infographic ใน Canva เป็นต้น

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนกันเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการทำข้าวหลามมาปฏิบัติในการเรียนครั้งต่อไป หรือนัดหมายเผาข้าวหลามที่บ้านช่วงวันหยุด โดยมีครูหรือผู้ปกครองให้การช่วยเหลือดูแล

10. แต่ละกลุ่มจัดทำคลิปวิดีโอ ตั้งแต่เริ่มกระบวนการจนจบกระบวนการเผาข้าวหลาม

4) ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Learning to Communicate)) (ชั่วโมงที่ 2)

11. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนองานหน้าชั้น ในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย

12. ครูแจกดาวให้นักเรียนคนละ1ดวงเพื่อเอาไปติดให้กลุ่มที่นักเรียนชื่นชอบในการสร้างองค์ความรู้และนำเสนองานได้ดีที่สุด

13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ครูกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ดีและให้กำลังใจนักเรียนที่ยังทำงานได้ไม่เต็มที่

13. ทำแบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ ใน <https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe> โดยให้นักเรียนสแกน QR code หรือส่งลิงค์ในกลุ่มห้อง Line หรือเข้ารหัสห้องสอบ

5) ขั้นตอนแทนสังคม (Learning to Serve)

13. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิด เรื่อง เคล็ดลับการทำข้าวหลามให้อร่อยและการหาวิธีเพิ่มมูลค่าข้าวหลามพบพระและการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปรู้จักข้าวหลามพบพระในสื่อออนไลน์ต่างๆ

14. นักเรียนทำการบ้าน นำเสนอแนวทางการสร้างผลงานด้วย infographic โบว์ชาร์ ผ่านสื่อต่างๆ ทั้ง เสียงตามสายของโรงเรียน Canva Line Facebook IG เพจต่าง ๆ เป็นต้น

15. นักเรียน ถอดบทเรียนเรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม และเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ

10. สื่อการสอน/แหล่งการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาพบพระศึกษา ส31202 เล่มที่ 4 เรื่อง งามเนตรบ่อน้ำร้อน
2. <https://contentcenter.obec.go.th>(ตัวอย่างชิ้นงานในคลังสื่อต่างๆ)
3. Canva/infographic
4. เพลงข้าวหลามจาก <https://www.youtube.com/watch?v=ZVsh74vdOCQ>
5. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน <https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe>
6. Google
7. คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์/แท็บเล็ต/ไอแพด

11. ชิ้นงาน/ภาระงานของนักเรียน

1. แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
2. การสร้างผลงานด้วย infographic
3. สรุปงานกลุ่มในกระดาษปรีฟ

12. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจชิ้นงาน
3. ตรวจแบบทดสอบ

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบสังเกตพฤติกรรม
2. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

1. นักเรียนร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
2. นักเรียนทำแบบทดสอบผ่านได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

13. กิจกรรมเสนอแนะ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแต่ละครั้ง ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนครูคอยช่วยเหลือแนะนำ ในการเรียนอย่างใกล้ชิด และควรให้เพื่อนคอยช่วยเหลือ

แบบบันทึกคะแนน ตามกิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อ - สกุล	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน			ผลการประเมิน		หมายเหตุ
		10	10			ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	นายธีรธรรม ยินดี	3	9			✓		
2	นายรัชตะ รุ่งเรือง	3	9			✓		
3	นายคณิน ยอดแก้ว	3	9			✓		
4	นายธนากร	4	8			✓		
5	นายวีรณัฐ ฅมยาประดิษฐ์	4	8			✓		
6	นายทักษดนัย วัฒนาศีริกิจ	3	8			✓		
7	นายเทพทัต ทิน้อย	3	8			✓		
8	นายธัชชนนท์ สุทธิพนาสวรรค์	3	9			✓		
9	นายณพรัตน์ หนานใจ	4	7			✓		
10	นายภาคภูมิ มั่นคงดี	4	8			✓		
11	นายวินิฉัย ชลธารสวัสดิ์	4	9			✓		
12	นายอนุชา อุทาวี	4	9			✓		
13	นายอภิเชษฐ์ จาสุ	3	9			✓		
14	นายเอกพงษ์ พุด้อย	4	9			✓		
15	นายปฏิพล กงกังวานไพร	5	8			✓		
16	น.ส.สุณิสา ไรจน์แสงสิทธิกุล	5	8			✓		
17	น.ส.ธนพร ธนศุภสิทธิ	5	9			✓		
18	น.ส.อาทิตย์ยา ประเสริฐบำรุง	5	9			✓		
19	น.ส. เข้มเงิน	4	9			✓		
20	น.ส.ปริศรา เมืองจันทร์หอม	3	9			✓		
21	น.ส.พียดา	3	9			✓		
22	น.ส.วิภา วินัยธนากุล	3	9			✓		
23	น.ส. กาญจนา	4	8			✓		

ที่	ชื่อ - สกุล	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน			ผลการประเมิน		หมายเหตุ
		10	10			ผ่าน	ไม่ผ่าน	
24	น.ส.จิราภา เสถียรวิระกุล	4	8			✓		
25	น.ส.ณัฐธินิชา แสงมาส	3	8			✓		
26	น.ส.ณัฐติยาพร อ่อมฤทธิ์	3	8			✓		
27	น.ส. น่อแอ้ใจ	3	9			✓		
28	น.ส.นันทิตา บารมีสัมฤทธิ์	4	7			✓		
29	น.ส.เนตรนภา อาศรมศิลป์	4	8			✓		
30	น.ส.พิมพ์ภา บัวบริสุทธิ์	4	9			✓		
31	น.ส.เพชรชมพู พลอยพวงทิพย์	4	9			✓		
32	น.ส.เพชรไพลิน ช้องเลิศ	3	9			✓		
33	น.ส.รัตนภรณ์ สีตาแก้ว	4	9			✓		
34	น.ส.วลัยปรารค์ หาญเมืองใจ	5	8			✓		
35	น.ส.สุวรรณา มหามัจฉา	5	8			✓		
36	น.ส.ลัดดา ทวีศรีสกุลเลิศ	5	9			✓		
37	น.ส.ยุธิดา บัวบริสุทธิ์	4	7			✓		
38	น.ส.วริยา ลัทธิมนต์	5	9			✓		
39	น.ส.รุจิรดา แซ่ย่าง	6	9			✓		

 ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
 (นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

การประเมินตามจุดประสงค์/ผลการเรียนรู้

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
1. อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม (K)	-สังเกตพฤติกรรม -การตรวจผลการทดสอบ	-แบบสังเกตพฤติกรรม -แบบทดสอบก่อนเรียน /หลังเรียน	-ความถูกต้องของการทำกิจกรรม -ทำแบบทดสอบผ่านจำนวน6 ข้อจาก10 ข้อ	-ได้คะแนนรวมร้อยละ 60 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
2. คิดวิเคราะห์วางแผน การเผาข้าวหลาม (P)	- สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม - การตอบคำถาม	-แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	คะแนน ระดับคุณภาพ 16-20 ดี 10-15 พอใช้ 1-10 ปรับปรุง	-ผ่านระดับ พอใช้ ถือว่าผ่านเกณฑ์
3. เห็นคุณค่าของประเพณีท้องถิ่น (A)	-ตรวจผลการปฏิบัติกิจกรรม - การตอบคำถาม	-แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	คะแนน ระดับคุณภาพ 16-20 ดี 10-15 พอใช้ 1-10 ปรับปรุง	-ผ่านระดับ พอใช้ ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบสังเกต และประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

คำชี้แจง

1. ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แล้วให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรม
2. เกณฑ์ผ่านการประเมิน ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (ได้ 16 คะแนนขึ้นไปผ่าน)

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวม	ผลการประเมิน	
		ความสนใจ	ความรับผิดชอบ	ความมีวินัย	ทำงานร่วมกับผู้อื่น		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		5	5	5	5			
1	นายธีรธรรม ยินดี	4	4	5	5	18	✓	
2	นายรัชตะ รุ่งเรือง	4	4	5	5	18	✓	
3	นายคณิน ยอดแก้ว	5	5	5	5	20	✓	
4	นายธนากร	4	4	5	5	18	✓	
5	นายวรัญญู ฅมยาประดิษฐ์	4	4	5	5	18	✓	
6	นายทักษณีย์ วัฒนาธิรกิจ	4	4	5	5	19	✓	
7	นายเทพทัต ทิน้อย	4	4	5	5	18	✓	
8	นายธัชชนท์ สุทธิพนาสวรรค์	5	4	5	5	19	✓	
9	นายณพรัตน์ หนานใจ	4	4	5	5	18	✓	
10	นายภาคภูมิ มั่นคงดี	4	4	5	5	18	✓	
11	นายวินัย ชลธารสวัสดิ์	5	5	4	5	19	✓	
12	นายอนุชา อุทาวี	4	4	5	5	18	✓	
13	นายอภิเชษฐ์ จาสุ	4	4	5	4	17	✓	
14	นายเอกพงษ์ พุด้อย	5	5	5	5	20	✓	
15	นายปฏิพล กงกังวานไพร	5	5	5	4	19	✓	
16	น.ส.สุณิสา โรจน์แสงสิทธิกุล	5	5	4	5	19	✓	
17	น.ส.ธนพร ธนศุภสิทธิ	5	5	4	5	19	✓	
18	น.ส.อาทิตย์ ประเสริฐบำรุง	4	5	5	5	19	✓	
19	น.ส. เข้มเงิน	5	5	5	5	20	✓	
20	น.ส.ปริศรา เมืองจันทร์หอม	5	5	4	5	19	✓	
21	น.ส.ปิยดา	5	5	4	5	19	✓	
22	น.ส.วิภา วินัยธนากุล	5	5	4	5	19	✓	
23	น.ส. กาญจนา	4	4	5	5	18	✓	

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวม	ผลการประเมิน	
		ความสนใจ ใฝ่รู้	ความรับผิดชอบ	ความมีวินัย	ทำงานร่วมกับผู้อื่น		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		5	5	5	5			
24	น.ส.จิราภา เสถียรวีระกุล	4	4	5	4	17	✓	
25	น.ส.ณัฐธิดา แสงมาส	5	5	5	5	20	✓	
26	น.ส.ณัฐติยาพร อ่อมฤทธิ์	5	5	5	4	19	✓	
27	น.ส. น่อแอใจ	5	5	4	5	19	✓	
28	น.ส.นันทิชา บารมีสัมฤทธิ์	5	5	4	5	19	✓	
29	น.ส.เนตรนภา อาศรมศิลป์	4	5	5	5	19	✓	
30	น.ส.พิมพ์ภา บัวบริสุทธิ์	5	5	5	5	20	✓	
31	น.ส.เพชรชมพู พลอยพวงทิพย์	5	5	4	5	19	✓	
32	น.ส.เพชรไพลิน ช้องเลิศ	5	5	4	5	19	✓	
33	น.ส.รัตนภรณ์ สีตาแก้ว	5	5	5	5	20	✓	
34	น.ส.วลัยปรานค์ หาญเมืองใจ	5	5	5	4	19	✓	
35	น.ส.สุวรรณา มหามัจฉา	5	5	4	5	19	✓	
36	น.ส.ลัคนา ทวีศรีสกุลเลิศ	5	5	4	5	19	✓	
37	น.ส.ยุธิดา บัวบริสุทธิ์	4	5	4	5	18	✓	
38	น.ส.วริยา ลัทธิมนต์	5	5	4	5	19	✓	
39	น.ส.รุจิรดา แซ่ย่าง	5	5	4	5	19	✓	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 โรงเรียนบพพระวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	5	4	3	2
1. ความสนใจใฝ่รู้	มีความสนใจใฝ่รู้ทุกเรื่อง กระตือรือร้นในการเรียน ค้นหาความรู้เพิ่มเติม กล้าซักถามปัญหาที่สงสัย	มีความสนใจใฝ่รู้ทุกเรื่อง กระตือรือร้นในการเรียน ค้นหาความรู้เพิ่มเติม แต่ไม่กล้าซักถามปัญหาที่สงสัย	มีความสนใจใฝ่รู้ทุกเรื่อง กระตือรือร้นในการเรียน ค้นหาความรู้เพิ่มเติม	ไม่ค่อยสนใจใฝ่รู้ทุกเรื่อง ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ค้นหาความรู้เพิ่มเติม ไม่กล้าซักถามปัญหาที่สงสัย
2. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจเสร็จตรงตามเวลา ผลงานเรียบร้อย	รับผิดชอบทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจเสร็จตรงตามเวลา ผลงานไม่เรียบร้อย	รับผิดชอบทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจ แต่งานไม่เสร็จตรงตามเวลา	ขาดความรับผิดชอบ ทำกิจกรรมทุกอย่าง
3. ความมีวินัย	มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองได้ แม้ครูจะไม่ควบคุม และปฏิบัติจนเป็นนิสัย	มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองได้ แม้ครูจะไม่ควบคุม	มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองได้ เป็นบางครั้ง	ขาดวินัยในตนเอง ครูต้องคอยควบคุม
4. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่ม แสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แบ่งปันวัสดุอุปกรณ์การเรียนแก่เพื่อนๆ จนเป็นนิสัย	มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แบ่งปันวัสดุอุปกรณ์การเรียนแก่เพื่อนๆ	มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่ม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและมีความรับผิดชอบ บ้าง แบ่งปันวัสดุอุปกรณ์การเรียนกับเพื่อนที่ตนเองรักเท่านั้น	ไม่มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่ม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เห็นแก่ตัว

แบบประเมินกิจกรรมสมรรถนะสำคัญ

คำชี้แจง ให้ประเมินรายการแต่ละข้อแล้วเขียน เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพตามความเป็นจริง โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้ - 4= ดีมาก, 3 = ดี, 2 = พอใช้ , 1 = ควรปรับปรุง

รายการประเมิน (ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ที่เกิดขึ้นจริง)	ระดับคุณภาพ			
ความสามารถในการสื่อสาร	5	4	3	2
ความสามารถในการคิด				
ความสามารถในการแก้ปัญหา				
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต				
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี				
รวมคะแนนที่ได้.....คะแนน				

ผู้ประเมิน.....
(นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

14. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

1) ด้านความรู้

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถ อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2) ด้านทักษะ/กระบวนการ

นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ วางแผน การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงานกลุ่ม และงานเดี่ยว ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 39 คน ร้อยละ 100

3) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์

นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมตลอดจนลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ จำนวน 39 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

2) ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักเรียนผ่านการประเมินสมรรถนะสำคัญร้อยละ 100

สรุปผลการประเมินชิ้นงาน(รวบยอด)ประจำหน่วยการเรียนรู้

ดีมาก จำนวน30..... คน คิดเป็นร้อยละ76.92.....

ดี จำนวน6..... คน คิดเป็นร้อยละ15.38.....

พอใช้ จำนวน-..... คน คิดเป็นร้อยละ-.....

ปรับปรุงจำนวน-..... คน คิดเป็นร้อยละ-.....

ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

ครูผู้สอน

...26.... /6.... /2567.....

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

เรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยทำเครื่องหมาย × หน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามเป็นประเพณีสำคัญของอาชีพใด
 - ก. พ่อค้าแม่ค้า
 - ข. เกษตรกร
 - ค. ชาวประมง
 - ง. ข้าราชการ
2. ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามของอำเภอบพพระนิยมจัดขึ้นในช่วงใดของปี
 - ก. ขึ้น 15 ค่ำเดือน 4 เหนือ
 - ข. ขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 เหนือ
 - ค. ขึ้น 15 ค่ำเดือน 8 เป้ง
 - ง. ขึ้น 15 ค่ำเดือน 10 เป้ง
3. ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม ชาวบ้านเรียกประเพณีนี้เป็นภาษาเมือง ว่าอย่างไร
 - ก. ประเพณีทานข้าวใหม่
 - ข. ประเพณีตานก๋วยสลาก
 - ค. ประเพณีเลี้ยงผีปู่ย่า
 - ง. ประเพณีเก็บเกี่ยวข้าวใหม่
4. วัตถุประสงค์หรืออุปกรณ์ในการทำข้าวหลามสิ่งใดสำคัญน้อยที่สุด
 - ก. ไม้ข้าวหลาม
 - ข. ข้าวสารเหนียว
 - ค. ข้าวสารจ้าว
 - ง. ฝืนสำหรับเผาข้าวหลาม
5. ข้าวหลามจะอร่อยขึ้นอยู่กับสิ่งใดน้อยที่สุด
 - ก. การปรุงรสชาติ
 - ข. ไม้ข้าวหลามที่แกล่ได้ที่
 - ค. สีส้มอาหาร
 - ง. การเผาให้สุกพอดี

6. ชาวพบพระนิยมเผาข้าวหลามด้วยเหตุผลใดน้อยที่สุด
- ก. สืบสานประเพณีเก่าแก่ของชาวล้านนาให้คงอยู่ตลอดไป
 - ข. เตรียมนำข้าวหลามไปถวายพระเพื่อทำบุญให้กับญาติผู้ล่วงลับ
 - ค. ประกวดแข่งขันกันเพื่อเงินรางวัลของหมู่บ้าน
 - ง. ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
7. เหตุผลสำคัญในข้อใดที่ชาวอำเภอพบพระจัดงานประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม
- ก. เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จใหม่ๆชาวบ้านนิยมทำข้าวหลามหรือข้าวจี่ไปทำบุญถวายพระ
 - ข. ทำบุญข้าวใหม่กับเจ้าที่เจ้าทางที่ดูแลไร่นา
 - ค. เป็นการเริ่มต้นฤดูกาลใหม่ สิ้นสุดฤดูกาลเก่า
 - ง. เป็นการเฉลิมฉลองการเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จสิ้น
8. ขั้นตอนใดสำคัญที่สุดที่ทำให้ข้าวหลามไม่สุก
- ก. ไฟไม่พอ
 - ข. ข้าวเหนียวแข็ง
 - ค. ไม่ได้ปิดจุกข้าวหลาม
 - ง. ไม่ได้ใส่กะทิและเกลือ
9. ข้าวหลามจะมีรสชาติกลมกล่อม หอม หวาน อร่อย ไม่ได้ ถ้าขาดสิ่งใด
- ก. ใบเตย มะพร้าว ถั่ว
 - ข. ถั่ว มัน งาม
 - ค. กะทิ น้ำตาล ใบเตย
 - ง. เกลือ น้ำตาล กะทิ
10. ประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลามจัดขึ้นในช่วงฤดูกาลใด เพราะเหตุใด
- ก. ฤดูฝน เพราะ ไม้ไผ่กำลังแตกกอเหมาะสำหรับทำข้าวหลาม ได้ดี
 - ข. ฤดูหนาว เพราะ เป็นช่วงเก็บเกี่ยวข้าวใหม่และมีอากาศหนาวเหมาะกับการเผาข้าวหลาม
 - ค. ฤดูร้อน เพราะ เป็นช่วงที่ชาวบ้านว่างเว้นจากงานไร่สวน
 - ง. ฤดูแล้ง เพราะ ใกล้เทศกาลสงกรานต์ผู้คนมักไปทำงานต่างจังหวัดกลับบ้านกัน

เพลง เธอคือไทย (ศิลปินหลง ลมลาย)

ถ้ามีใครถาม ว่าเธอคือชนชาติใด หากคำตอบเธอคือไทย แล้วหมายถึงชาติเดียวกัน
คือบ้านหลังนี้ ที่เราทุกคนผูกพัน ย่อมมีหลายอย่างในบ้าน ที่ต้องช่วยกันดูแล
จะเกิดภาคไหน เราก็คือไทยด้วยกัน มีหลักให้เรายึดมั่น และนั่นก็คือแก่นแท้
จิตวิญญาณไทย อ่อนนุ่มแต่ไม่อ่อนแอ ถอยได้แต่อย่ายอมแพ้ ให้แก่อยุติธรรม

****ลูกหลานเอ๋ย สามสิบปีไตรรงค์ นั่นคือความหมายตรงๆ ยังคงเป็นเสาหลักคำ
ให้ไทยเป็นไทย อย่าให้ใครมาครอบงำ เสรีภาพไร้ความเหลื่อมล้ำย่อมก่อกำเนิดจากใจ
จากใจที่กล้า เป็นศัตรูคอร์รัปชัน จงจำไว้เถิดลูกหลาน นั่นคือมารแผ่นดินไทย
ศรัทธาความดี รักสามัคคีกันไว้ ก้าวให้ทันโลกยุคใหม่ เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลง****

ใบรับรอง การทำแผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา ...พหุพระศึกษา...

รหัสวิชาส31202.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....4.....

ภาคเรียนที่1.....ปีการศึกษา...2567...

ผู้สอน....นางอุไรพร ศิลอ่อน.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.

สัดส่วนกำหนดน้ำหนักคะแนนการวัดผลประเมินผล

สัดส่วนคะแนนระหว่างภาค : ปลายภาค เท่ากับ ..70 : 30...

คะแนนระหว่างภาค (70)			คะแนนปลายภาค (..30..)	รวม 100
ก่อนกลางภาค	กลางภาค	หลังกลางภาค		
30	20	20	30	100

เห็นควรอนุมัติให้สอนได้

ลงชื่อ

(นางนุจรี คำวันนา)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ลงชื่อ

(นางวิไลพร ต๊ะสุ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ

ลงชื่อ

(นางสาวนงลักษณ์ ตาคำ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ

อนุญาตให้สอนได้

ลงชื่อ

(นางสาวนงลักษณ์ ตาคำ)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนพหุพระวิทยาคม

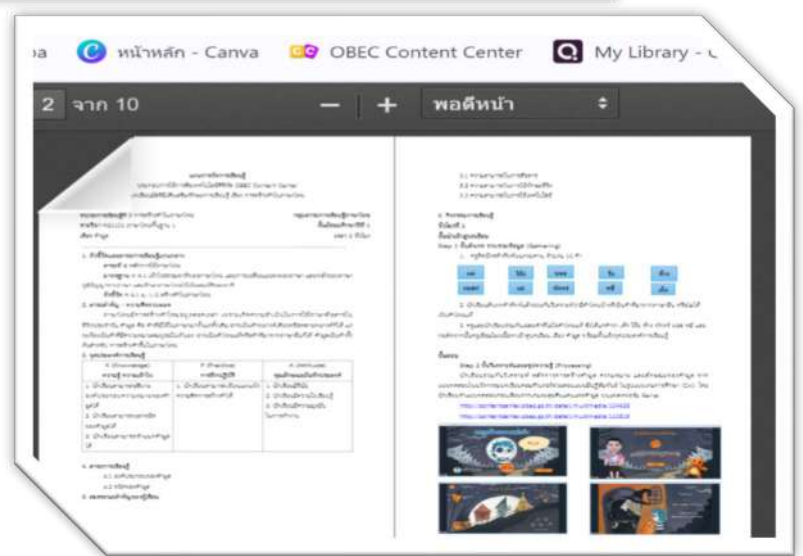
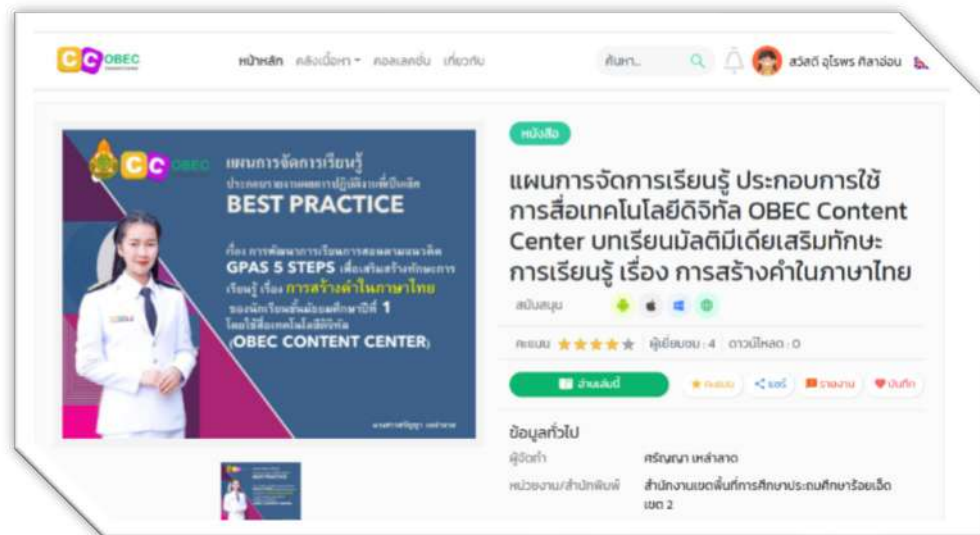
ภาคผนวก ข

- การประยุกต์ใช้สื่อจากคลังสื่อ OBEC Content center
- การนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน
- การเรียนการสอน
- กระบวนการ PLC
- การเผยแพร่ความรู้

การใช้สื่อดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้การสอน

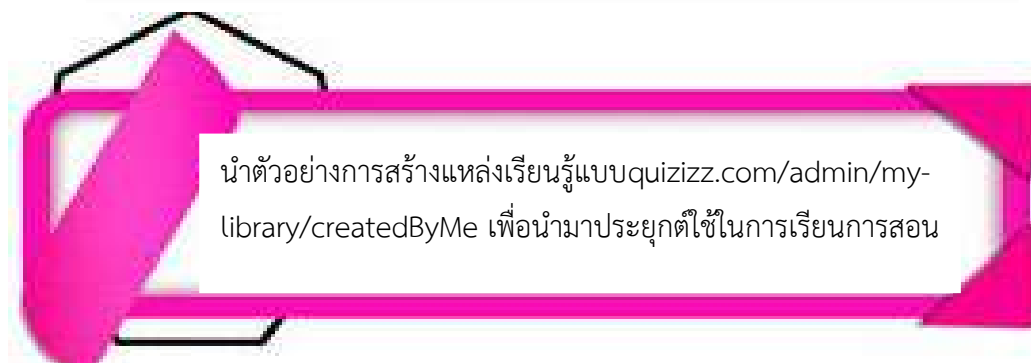
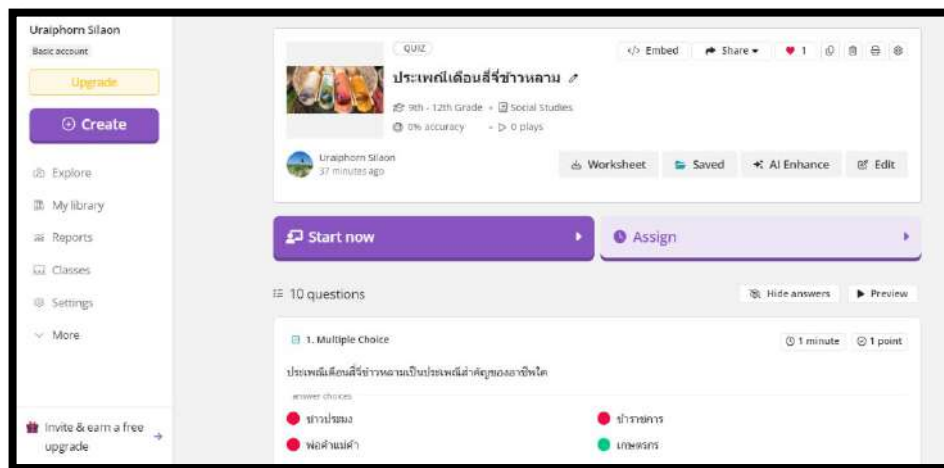
สื่อการเรียนรู้จากเว็บไซต์ <http://contentcenter.obec.go.th/>

ครูผู้สอนศึกษาค้นคว้าการนำสื่อการเรียนรู้การสอนมาใช้

ตัวอย่างการสร้างชิ้นงานของครูผู้สอน

คุณครู ศรัญญา เหล่าลาดบ้านโพธิ์ใหญ่ สพ.ร้อยเอ็ด เขต2

ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

ขั้นที่ 1 ขั้นตั้งคำถาม

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้

หลังจากครูตั้งคำถามนำแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในโลกอินเทอร์เน็ต โดยมีครูคอยแนะนำ กระตุ้นและคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างองค์ความรู้

หลังจากมีความรู้แล้วนักเรียนแต่ละกลุ่มจะนำความรู้ไปสร้างองค์ความรู้ผ่าน การศึกษาค้นคว้าและการลงมือปฏิบัติจริงในรูปแบบต่างๆตามความสนใจ

ชั้นที่ 4 ชั้นสื่อสารและนำเสนอ

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่ม และทำแบบทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้
 ในรูปแบบต่างๆเช่น Quizizz โดยมีครูเป็นผู้คอยแนะนำ และประเมิน

ชั้นที่ 5 ชั้นตอบแทนสังคม

นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด เคล็ดลัดการทำข้าวหลามให้อร่อย และนำเสนอ
 รูปแบบต่างๆผ่านสื่อออนไลน์ เผยแพร่สู่สังคม ครอบคลุม ทุกคนจนสามารถทำข้าวหลามใน
 เทศกาลเดือนสี่ข้าวหลามของโรงเรียนและนำกลับไปทำที่บ้านได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC
ระหว่างเพื่อนครูในกลุ่มสาระและเพื่อนครูในกลุ่มงานในโรงเรียน

เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC: Professional Learning Community)ข้าพเจ้าได้ร่วมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทุกสัปดาห์ เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการแก้ปัญหา พัฒนาผู้เรียนกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเผยแพร่ต่อคณะครูในกลุ่มสาระอื่นๆ

